Dosarul: nr.2a-1557/23(2-22060654-02-2a-26042023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - S. Suvac

D E C I Z I E

21 iunie 2023 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii: Vitalie Cotorobai și Dorin Dulghieru
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ședință publică, apelul declarat de *****, în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului moral, împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 februarie 2023, prin care acțiunea a fost respinsă, -

A C O N S T A T A T:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 29 aprilie 2022, ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat în urma comiterii contravenției.
2. În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 23 octombrie 2021, ora 12:52 cet.***** aflîndu-se la adresa *****, de la numărul de telefon ***** a efectuat un apel telefonic la numărul ***** care aparține reclamantului și fără careva temei l-a numit cu cuvinte necenzurate, umilitoare, înjositoare, l-a amenințat și șantajat pentru acțiunile civile intentate de reclamant împotriva pîrîtului și aflate pe rol în instanța de judecată.
3. Notează că, în aceeași zi, la data de 23 octombrie 2021, ***** a mai efectuat 27 apeluri telefonice în adresa sa cu același conținut de cuvinte: înjurări, amenințări, șantaj.
4. Astfel, susține că a fost persecutat și hărțuit toată ziua din data de 23 octombrie 2021.
5. În continuare, indică că, la data de 01 noiembrie 2021 a depus plângere la Inspectoratul de Poliție Buiucani prin care a sesizat despre comiterea de către ***** a contravenției prevăzută de art.78^2 Cod contravențional.

6. În rezultat, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani, a constatat vinovăția și a întocmit în privința lui ***** proces-verbal cu privire la contravenție în conformitate cu prevederile art.78[2] Cod contravențional.
7. Susține că, prin probele acumulate, a dovedit faptul că prin acțiunile ilegale comise de către pârâtul *****, a fost supus persecutării pe toată perioada zilei de 23 octombrie 2021, a fost umilit, înjosit, fiind învinuit în comiterea mai multor infracțiuni, inclusiv fiind înjurat, numit „bandit", „criminal", ca rezultat a suferit psihic, manifestat prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de Lege, sentimente de frustrare, nedreptate şi umilință, manifestare de nervi, griji, inclusiv afectare sufletească.
8. Astfel, reclamantul a estimat prejudiciul moral cauzat de către pârâtul ***** în mărime de 5 000 lei.
9. Indică că, la datat de 12 decembrie 2021 a expediat în adresa lui ***** somație prin care a solicitat repararea benevol a prejudiciului cauzat prin contravenție, fiindu-i acordat un termen de 7 zile, termen în care de către pârât nu a fost efectuate careva acțiuni.
10. Solicită reclamantul ***** încasarea din contul pârâtului ***** a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin contravenția comisă la data de 23 octombrie 2021, ora 12:52 și anume prin persecutarea, încălcarea drepturilor la prezumția nevinovăției și a dreptului la nume, onoare și demnitate.
11. Totodată, la data de 06 februarie 2022, reclamantul ***** a depus o cerere de concretizare a cerințelor prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 150 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat și încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acte de persecuție, șantaj, înjurări și încălcarea dreptului la nume, la onoare și demnitate.
12. La fel, a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 24 martie 2022, a fost respins demersul agentului constatator, anulat procesul-verbal cu privire la contravenția din 24 noiembrie 2021, cu încetarea procesului contravențional pe motiv că agentul constatator nu a respectat prevederile Codului contravențional la întocmirea actelor juridice, iar, procesul-verbal privind actele de constatare a fost menținut în vigoare.
13. Prin urmare, fapta contravențională comisă de ***** în privința lui ***** a fost constatată de agentul constatator, menținută de instabța de judecată.
14. Indică că, la data de 29 martie 2022, a contestat cu recurs hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 martie 2022, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04.08.2022 a fost menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 martie 2022.

15. Remarcă că, la data de 04 mai 2022 *****, lîngă casa unde locuiește l-a atacat, l-a agresat fizic cu o piatră în mănă, a aplicat multiple lovituri cu picioarele și pumnii, i-a sustras cheile de automobil și telefonul mobil ”Samsung” în care era arhiva înregistrărilor convorbirilor telefonice între ***** și ***** care confirmă acțiunile de persecutare comise de pîrîtul *****.

Poziția instanței de fond:

16. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 februarie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului moral, s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

17. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 13.02.2023, ***** a declarat apel asupra hotărîrii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii contestate și emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Argumentele participanților la proces:

18. În motivarea cererii de apel, ***** a invocat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, dat fiind emisă cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, instanța superficial a evaluat materialele dosarului, nu a luat în considerație argumentele prezentate, în rezultat, concluziile primei instanțe invocate în hotărâre nu corespund împrejurărilor reale ale cauzei, motiv pentru care o consideră neîntemeiată, pasibilă de a fi casată.

19. Susține apelantul ***** că, a prezentat instanței de judecată probe incontestabile care confirmă faptul că i-a fost încălcat dreptul la onoare și demnitate, a fost înjurat, înjosit, și că astfel a fost supus la suferințe psihice, nervi, stresuri, umilință, înjosire, fapt confirmat prin procesul-verbal cu privire la contravenție, încheierea și decizia agentului constatator întocmite în privința lui *****, cât și prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 24 martie 2022 și decizia Curții de Apel Chișinău din 04.08.2022. Iar toate actele menționate supra anexate la materialele cauzei în calitate de probe, sunt irevocabile.

20. În ședința instanței de apel, intimatul ***** a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

21. Apelantul *****, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a anunțat motivele neprezentării, precum și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, motiv pentru care, în ordinea art.art.205, 379 CPC, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Termenul de declarare a apelului:

22. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

23. Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunțat public la 07.02.2023, iar cererea de apel a fost depusă de ***** la data de 13.02.2023. Prin urmare Colegiul constată că, apelul din speță este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

24. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, poziția scrisă a participanților în proces, Colegiul civil consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii primei instanțe, reieșind din următoarele considerente.

25. În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.a) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanțe.

26. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

27. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

28. Din textul art.240 alin.(1) CPC se desprinde că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

29. În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.alin.(1), (2) și (5) CPC, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

30. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

31. Din optica celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 CPC în condițiile în care instanţa de fond a soluționat

fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
32. Totodată, Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
33. Așadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.
34. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
35. În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că în potrivit art.9 Cod civil, (1) drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) Drepturile şi obligațiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor şi obligațiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligații; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.
36. Totodată, potrivit art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.
37. Articolul 16 Cod civil indică cert că,(1) apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea

prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. (2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

38. Potrivit art.45 alin.(1) Cod contravenţional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie.

39. În conformitate cu prevederile art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

40. Conform art.2036 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

41. În conformitate cu art.2037 Cod civil, (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

42. Raportând dispozițiile normelor precitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul civil consideră că concluzia instanţei de fond este una corectă, reieșind din următoarele raționamente.

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

43. În speță, Colegiul civil a stabilit că, la data de 29 aprilie 2022, reclamantul ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire

la repararea prejudiciului moral cauzat în urma comiterii de către ***** a faptelor săvârșite la data 23 octombrie 2021 ora 12:52.
44. Potrvit scrisoarii șefului Inspectoratului de Poliție Buiucani, ***** cu nr.34/20/5-24896 din 23 noiembrie 2021 s-a comunicat reclamantului că plîngerea sa a fost examinată privitor la faptul că cet. ***** la data de 23 octombrie 2021, aflîndu-se la adresa s*****a efectuat mai multe apeluri telefonice și fără careva temei a numit pe ***** cu diferite cuvinte umilitoare, creîndu-se o strare de anxietate. Ca rezultat al măsurilor întreprinse, pentru acțiunile sale comise cu vinovăție, cet. ***** i-a fost întocmit proces verbal în temeiul art.78[2] Cod contravențional, materialul acumulat remis conform competenței atribuite art.400 alin.(5), instanței de judecată, pentru luarea deciziei /f.d.16/.
45. Din suportul probator prezentat la materialele cauzei, Colegiul reține că, reclamantul a prezentat instanței de judecată procesul-verbal cu privire la contravenție din 24 noiembrie 2021, întocmit în privința lui *****, pe semnele contravenției prevăzute de art.78[2] Codul contravențional, pentru faptele săvîrșite pe data de 07 noiembrie 2021, orele 16:01-17:15; procesul-verbal privind actele de constatare din 24 noiembrie 2021; raportul subofițerului superior de sector al SP 5 (Trușeni) din 24.11.2021 (f.d.39-41).
46. La fel, la materialele cauzei a fost anexată copia hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 24 martie 2022, prin care a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr.05376353 din 18 noiembrie 2021 întocmit în privința lui ***** în baza art.78[2] Cod contravențional pentru acțiunile din 22.10.2021, ora 17.33 (f.d.43-45).
47. În ordinea celor expuse, Colegiul civil atestă că, probele prezentate de către reclamant în susținerea pretențiilor sale, se referă la circumstanțe care nu sunt relevante cauzei, făcându-se trimitere la alte fapte decât cele descrise de reclamant în cererea de chemare în judecată.
48. Potrivit art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
49. În conformitate cu art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
50. Potrivit art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
51. În conformitate cu prevederile art.117 alin.(3) Codul de procedură civilă, probele obţinute cu încălcarea legii nu au putere de probaţiune şi nu pot fi puse de

instanţă în temeiul hotărîrii.
52. Astfel, Colegiul conchide că instanța de fond corect a reținut că, în cadrul judecării cauzei, din analiza probelor administrate, s-a stabilit cu certitudine că raportului dedus judecății nu sunt aplicabile normele ce prevăd răspunderea delictuală, nefiind probată vinovăția pârâtului cu privire la faptele descrise de reclamant, din data de 23 octombrie 2021, orele 12:52.
53. La fel, Colegiul reține că instanța de fond corect nu a dat apreciere înregistrărilor audio invocate de reclamantul ***** în cererea de chemare în judecată, constatând că suportul digital anexat la cererea de chemare în judecată la depunerea acțiunii nu conține niciun fișier audio care ar putea fi redat /23/.
54. În contextul celor expuse, Colegiul civil consideră că prima instanță corect a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea cauzei, a apreciat corect probele din dosar prezentate de către participanții la proces, aplicând corect legea materială și legea procedurală, fiind astfel constată legalitatea hotărârii în întregul ei.
55. Astfel Colegiul reiterează că, potrivit Hotărîrii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o excepție de la regulă.
56. Principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, la fel nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.
57. Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.
58. Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanţa de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar instanţa de apel a constatat legalitatea hotărârii primei instanțe, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către ***** și a menține hotărârea contestată.
59. În conformitate cu prevederile art.art.385 lit.a), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de *****.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 februarie 2023, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Victoria Sîrbu

Judecătorii: Vitalie Cotorobai

Dorin Dulghieru